

NOVÉ TYPY POLUTANTŮ VE VODÁCH

Petra Kalousková

ÚVOD

- "nový" polutant – kontaminant, který se do životního prostředí uvolňuje řádově desítky let
 - stávající čistící technologie vody nejsou schopny eliminovat široké spektrum cizorodých látek
 - mezi tyto polutanty řadíme veterinární a humánní léčiva, pesticidy, PFAs, POPs, mikroplasty, zpomalovače hoření a další
-

PPCPS

1. humánní a veterinární léčiva
2. diagnostické látky
3. potravinové doplňky
4. chemikálie z přípravků osobní péče
5. látky v opalovacích krémech
6. "inertní" ingredience používané ve výrobě PPCPs

LÉČIVA

- biologicky aktivní
- často velmi hydrofilní
- nesnadno rozložitelné, opticky aktivní
- v současné době na trhu více jak 3 000 účinných složek léčivých přípravků

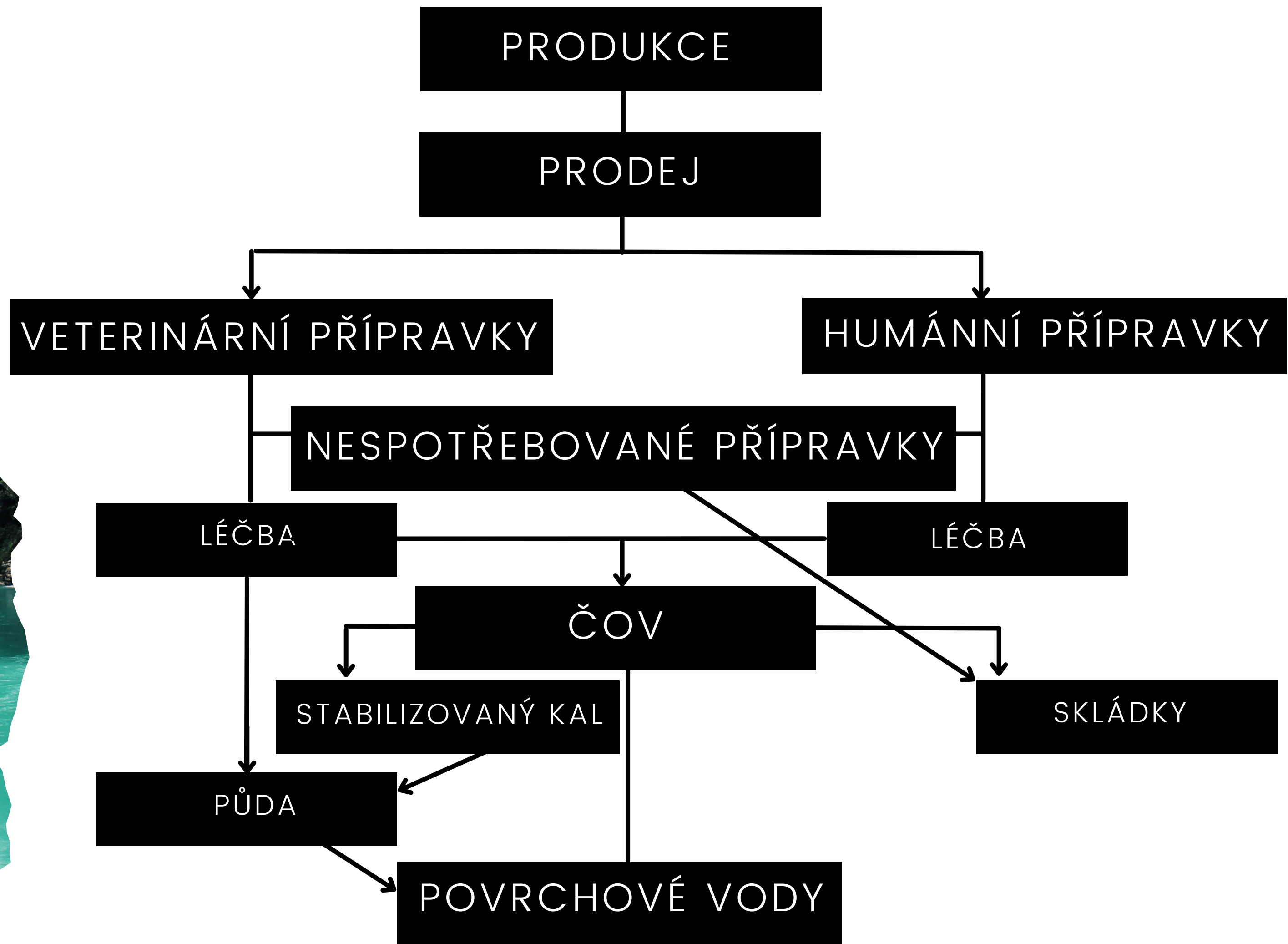
KOSMETICKÉ PŘÍPRAVKY

- většinou nemají žádnou biologickou aktivitu
- mohou být uvolňovány do ovzduší
- některé slouží jako prevence onemocnění

ČASTÉ LÁTKY

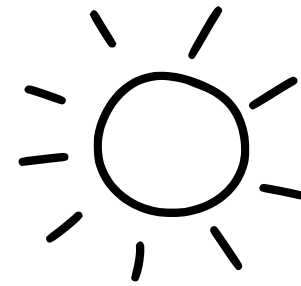
1. kofein
2. karbamazepin
3. ibuprofen
4. triclosan
5. estrogen
6. sulfamethoxazol

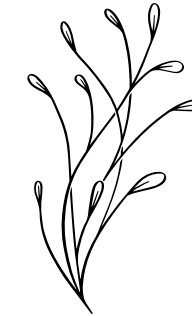
JAK SE Z VOD ODSTRAŇUJÍ

Biodegradace

Fotodegradace

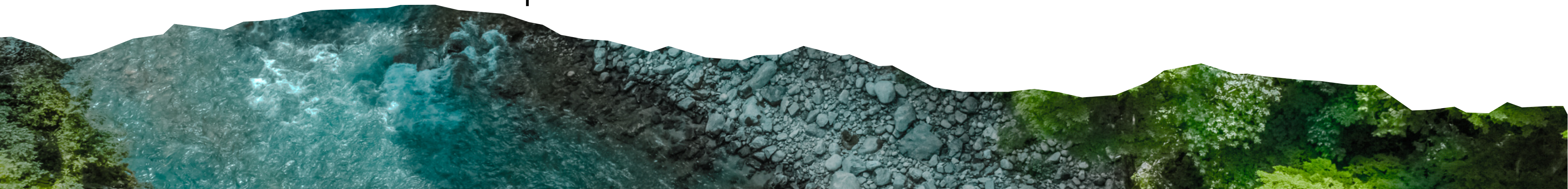
Fytoremediace

Membránová
separace

Sorpce na aktivovaný
kal

LIMITY

- dle WHO nepředstavují riziko pro člověka – není stanoveno plošné testování v pitných vodách
 - podezření na znečištění – oznámení hygienické stanici – stanovení hygienického limitu pro tyto látky
 - doporučení od Národního referenčního centra pro pitnou vodu – 100 ng/l
-

SITUACE V ČR

- PPCPs jsou detekována v pitné i povrchové vodě
- monitoring spravován ČHMÚ, podniky povodí
- 2009–2011 první systematický screening pitných vod – ve vybraných vodovodech nenalezeny žádné látky
- 2017–2021 nalezeno 31 objektů, kde koncentrace překročily hranici 100 ng/l v podzemních vodách, v povrchových to bylo až několik set

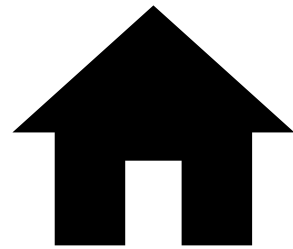

PROBLÉMY

1. škodlivé pro vodní organizmy
2. bioakumulace
3. endokrinní disrupce
4. rezistence na antibiotika
5. vliv na reprodukční schopnosti (korýši)

DOPORUČENÍ

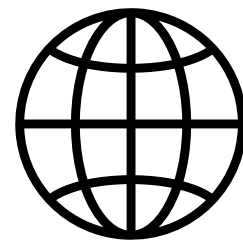
nevyhazovat léčiva do
koše/záchodu

nepoužitá léčiva
vracejte do lékárny

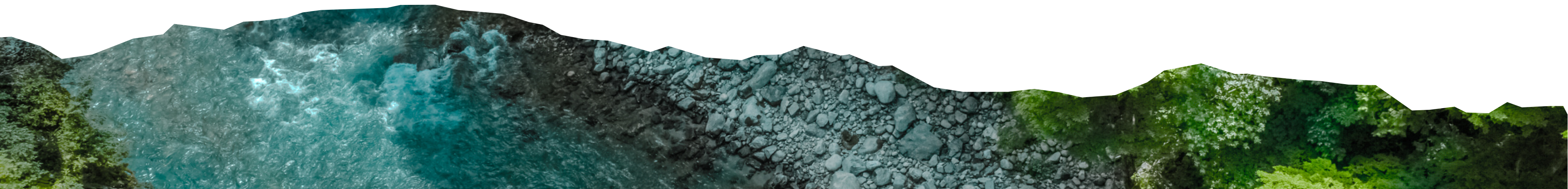
omezit nakupování
zbytečných produktů

vzdělávat se o
tématu

číst složení

V
DĚKUJI ZA POZORNOST

Spotřeba v ČR dle počtu balení

Počet balení

